СРЕДНО УЧИЛИЩЕ „СВЕТИ СВЕТИ КИРИЛ И МЕТОДИЙ”

гр. Завет, общ. Завет, обл. Разград, ул. „Кирил и Методий” № 34
телофон: 0878684402 – директор, 0879835894 – заместник-директор,
0876207330 – счетоводител, 0879835895 - ЗАС
e-mail: info-1701101@edu.mon.bg

АЛГОРИТЪМ ЗА ПРИЛАГАНЕ НА МЕХАНИЗЪМ ЗА ПРОТИВОДЕЙСТВИЕ НА УЧИЛИЩНИЯ ТОРМОЗ

учебна 2025/2026 година

Приет на заседание на ПС с протокол № 14 /11.09.2025 г.

Насилието между деца в училище обхваща широк спектър от прояви. То е явление със сериозни размери и оставя дълготрайни последици върху психичното здраве и поведението както на учениците, които търпят насилие, така и върху онези, които го извършват. Последиците от насилието в училище са особено тежки и продължителни и оказват силно въздействие върху цялостното развитие на младата личност. Основен принцип при изграждането на училищна политика за противодействие на тормоза в училище е прилагането на цялостен училищен подход, полагане на координирани и последователни усилия за предотвратяване на тормоза и създаване на по-сигурна училищна среда. За да се изгради защитната мрежа е необходимо да се поставят ясни граници, да се формират ценности, да се създадат правила и процедури, които не допускат прояви на насилие и тормоз в училище. Цели на дейностите за противодействие на тормоза:

• успешно да се намалят факторите, които са свързани със средата в училище и допринасят за проявата на агресия, както и за утвърждаване на агресивни модели на поведение;

• да се повлияе и промени поведението на всяко дете, а не да се съсредоточат усилията само върху преките извършители и потърпевши;

• да се обърне внимание на всички проявления на това явление, а не само на неговите физически форми;

Алгоритъмът разписва конкретни задачи с оглед на реализирането на дейностите по превенция и интервенция съгласно Механизма за противодействие на училищния тормоз между децата и учениците в училище:

1. Запознаване на педагогическия и непедагогическия персонал с формите на насилие и с Механизма за противодействие на училищния тормоз между учениците в училище.

2. Класните ръководители запознават учениците с Механизма за противодействие на училищния тормоз в час на класа. Механизмът се публикува на интернет страницата на училището с цел информиране на родителите.

3. Определяне на координационен съвет със заповед на директора на училището. 4. В началото и в края на учебната година класните ръководители организират попълването на въпросници с цел извършване на оценка на тормоза

5. Училищният координационен съвет анализира и обобщава резултатите от оценката.

6. Запознаване на педагогическия персонал с обобщените резултати и обсъждане на необходимостта от предприемане на конкретни мерки и действия.

7. Координационният съвет създава единни правила за задълженията на всички служители, свързани със случаите на тормоз. Правилата се залагат в Правилника за дейността на училището.

8. Въвеждане на Дневник за случаите на тормоз

8.1. Дневникът има за цел да подпомогне процеса на координация и комуникация в училище във връзка с осъществяването на цялостна училищна политика за противодействие на училищния тормоз.

8.2. В дневника се документират ситуациите, съответстващи на Класификацията на нивата и формите на тормоз и предприемане на съответните действия, които изискват намесата на координационния съвет.

8.3 Всяка описана в дневника ситуация, съдържа следната информация: дата; какво се е случило - кратко описание на случая, кога се е случило, кои са участниците; кой служител е регистрирал ситуацията - име и подпис; какво е предприето като действия (намеса, превенция); кои отговорни участници са информирани (институции, органи, родители), как е приключила ситуацията или на какъв етап е и какво предстои.

8.4. Координационният екип анализира ситуацията и определя необходимостта от индивидуална работа по случай с ученик.

8.5 Дневникът за описване на ситуации на тормоз и съпътстващата документация по случаите се съхранява при педагогическия съветник. При отсъствие на педагогическия съветник, дневникът се съхранява при помощник-директора, който е председател на УКС.

8.6. Дневникът се въвежда в началото на всяка учебна година.
9. По преценка на координационния съвет при необходимост и съобразно конкретните нужди се планират дейности за повишаване на педагогическите компетентности, свързани с проблемите на тормоза в училище и неговото предотвратяване.
10. Изготвяне на годишен отчетен доклад на координационния съвет до директора на училището.

Превантивни мерки за предотвратяване и противодействие на тормоза Целите на превенцията включват ограничаване и/или елиминиране на предпоставките и рисковите фактори, допринасящи за насилието.

I. Превантивни мерки за предотвратяване и противодействие на тормоза в училище.

1. Разясняване на понятието „тормоз" с материали в часа на класния ръководител.
2. Обсъждане в ЧК на начини за реагиране в ситуации на тормоз, органи и институции, които могат да им бъдат от помощ;
3. Ангажиране на УКС и класните ръководители с осъществяване на този план;
4. Провеждане на анкета-въпросник за тормоза в училище (в началото и края на учебната година);

II. Дейности за справяне със случаи на тормоз в училище:

1. **Дейности на ниво клас/класна стая:**

• проследяване на повтарящи се фактори, констатиране на факти, уведомяване на училищното ръководство и УКС;
• идентифициране на участниците в ситуацията на тормоз;
• анализ на ситуацията от УКС;
• предприемане на мерки, които могат да включват индивидуална работа по случай и/или работа с цели класове;
• даване на насоки и съвети към учител/и за справяне със ситуации на тормоз;
• предприемане на съвместни действия между класен ръководител, учител, педагогически съветник- организиране на допълнителни занятия с цели класове, участие на външни специалисти;

Включване на родителите в случаите на интервенция

- Дискусии, решаване на казуси, споделяне на опит – като теми в ЧК;
- Използване теми от учебното съдържание по обществени науки, които да се използват за работа и анализ по проблема насилие, свързани с правата на децата, ценностите, социалните роли, функционирането на групите и институциите.
- Индивидуални разговори с ученици и родители в ДЧК при случаи на тормоз в училище или съмнения за такъв.
- Прилагане на възстановителен подход при системни нарушения на Правилника за дейността на училището.

2. **Дейности на ниво училище:**

- Разработване на план за справяне с училищния тормоз в СУ;
- Разработване на предложения за промени в Правилника за дейността на училището и обсъждането им с училищната общност, като към проявите на насилие се добави и понятието „тормоз";
- Прилагане на програми за развитие на личните и социалните умения на учениците в извънкласни форми като клубове и ФУЧ;
- Подобряване на системата от дежурства с оглед обхващане на местата, в които на етапа оценка е установено, че се извършва тормоза;

- Стимулиране на учениците да съобщават за случаи на тормоз при гарантиране на конфиденциалността;
- Повишаване квалификацията на учителите за противодействие и справяне с тормоза в училище чрез специализирани тренинги за определени категории от работещи в училище за справяне с критични ситуации и други;
- Привличане на родителите и Училищното настоятелство при решаване на възникнали проблеми;
- Осигуряване на партньорства с външни на училището служби, организации и специалисти – Общ. КБППМН, Участък МВР-гр. Завет, Инспектор ДПС, Отдел ”Закрила на детето” и др.;

Интервенции от страна на училището в случаи на тормоз, според приетите правила:

Предлагаме да се обсъдят и актуализират, на заседание на Педагогически съвет, мерки за отговор на училището при различни нива на тормоз:

- Ниско или еднократно нарушаване на правилата (еднократна проява, обида, подигравка и др. подобни);
- Повтаряне на едни и същи нарушения на правилата;
- Сериозно – злоупотреба със сила, както и при екстремни ситуации, в които съществува опасност за живота и здравето, телесния интегритет, както на детето-жертва, така и на детето-извършител.

Разработване на конкретни подходи за прекратяване на ситуации на тормоз и реакции спрямо ученика, упражнил тормоз, спрямо потърпевшия, както и спрямо наблюдателите.